

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznana sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Socijalno vprašanje

ali:

Odkod izvira siromaščina delavskega ljudstva.

VIII.

Krščanski socijalizem ali krščansko pobratimstvo.

(Dalje.)

2. Svetinja delavskega ljudstva. Največja svetinja je sv. vera, katera je luč in moč vsakega ljudstva. Državi je dolžnost braniti ljudstvu to svetinjo in skrbeti za gmotne stroške, kateri so potrebni za božjo službo. — Ni je več pregrehe ko zatiranje vere od vlade ali sploh od tistih, ki ljudstvu zapovedujejo. Tako zatiranje kliče božje maščevanje oblastnikom na glave. — Država mora tudi braniti, da drugi ne napadajo in ne smešijo sv. vere. Ljudstvo po pravici zahteva, da naj bodo njegove svetinje spoštovane.

Krivicica je, če si mora ubogo delavsko ljudstvo samo zidati cerkve in plačavati duhovnika. Ubogo ljudstvo! Ono mora za vse reči plačati z gospodo vred, tudi za take, ki njemu nič ne služijo ampak le gospodi, ko pa gre za cerkev in duhovnika, katera potrebuje, mora samo skladati po krompirju in fižolu. To je očitna krivicica „delilne“ pravice.

Druga svetinja delavskega ljudstva je njegovo poštenje. Država mora braniti to svetinjo in strogo prepovedati vsako očitno pohujšanje. V tem oziru je veliko grešila liberalna gospoda, ki je pred vsem svetom kršila in še celo zasmehovala zapovedi. S tem slabim vzgledom, z grdimi spisi, z razuzdanimi veselicami in nesrečnimi priložnostmi so liberalci kar tekmovali, da bil ljudstvo pripravili ob staro poštenje in sramežljivost, katero je podedovalo od očetov. Žal, da

LISTEK.

Sovražna soseda.

Poljski spisal: dr. Zwolski.

II.

Najprej je Vojteh hudo zbolel. Ležal je dolgo, kašljal, stokal, posedal pa hodil okrog hiše; ali za delo ni mogel prijeti. In tedaj ni hodil več na dvorišče in žugal Andreju. Spomladi pa je hotel vendar iti na polje in si ogledati tam svoje zemljišče in setev. Vzame torej debelo palico, obuje si škornje, kakor za mraz, pa gre na polje. Ali tam je opešal in se prevrgel pod pot, in tako je obležal ubožec. Kar se pripelje po cesti Andrej; sedel je na vozu in njegov sin je vodil konje. Ko prideta na mesto, kjer je ležal ubogi Vojteh skupaj zvit in umirajoč, tedaj vpraša Andrej sina: „Kdo pa leži tam? Kdo je to? ali je vaščan?“

„Ali ne poznate Vojteha, našega botra?“ reče sin.

In sin je ustavil voz ter je hotel skočiti z njega, da bi vzdignil svojega krstnega botra; ali Andrej vzkriče: „Sedi, bedak, jaz pojdem sam k njemu.“

Prišel je do Vojteha ter mu pogledal v oči; in tedaj se mu je vzbudil peklenski srd in satanska radost. In jel

je država držala križem roke, ne da bi krotila pohujšljivce.

Svetinja delavskega ljudstva je tudi njegova narodnost. Država, kateri ljudstvo služi, mora torej braniti svobodo, enakopravnost narodnosti in pospeševati nje razvoj. Slovenski krščanski pobratimi (socijalci) zahtevamo torej, da bodi slovensčina svobodna in enakopravna drugim jezikom v Avstriji in da bo vlada pospeševala napredek mile nam slovensčine. V tem oziru trpimo Slovenci še veliko zatiranje in preziranje. Zato pa smo slovenski krščanski socijalci zapisali v svoj program tudi borbo za svobodo in enakopravnost slovenske narodnosti. Slovenci hočemo ostati Slovenci!

3. Dohodki delavskega ljudstva. Dohodke je ljudstvu brezsrčni kapital skrajšal, zato je dolžnost vlade, da preseče zlate žile bogatinov. Najprej je treba omejiti in skoraj tudi prepovedati obrestovanje, kar je pravo oduševstvo. S tem bodo delavskemu ljudstvu dohodki pomnoženi za več ko 30 odst. —

Velika pregreha nad dohodki delavskega ljudstva je bila, da so liberalci izročili zavarovalnice, železnice, vodovode, plinarne in elektrarne bogatinom. Streho, pot, vodo in luč rabi vsak človek in nihče pri tem ne štedi. Take naprave torej vselej nesejo velikanske dobičke. S pametjo bi se morala torej vlada spreti, ako bi te dobičke metala za bogatini, ko je vendar ona sama v dolgovi, ljudstvo pa v siromaščini.

Treba je deti pod vladno nadzorstvo sleparsko trgovstvo, katero pojedaja ljudstvu milijarde vsako leto. S tem narastejo ljudstvu dohodki morda več ko za 20—30 odst. — Državi je nadalje dolžnost nadzirati pogodbe delavcev z gospodarji, ker tudi v delavskih pogodbah izgublja ljudstvo veliko zaslužkov v žepu kapitalističnih (ode-

je govoriti smeje sam za se: „A vidiš, brate; kaj pa, ali boš še delal škodo? Nu, zakaj se pa zdaj ne prepiraš? No, govori vendar!“

Andrejev sin pa je sedel objokan na vozu, ker se mu je Vojteh smilil. In dejal je:

„Čajte, pridem še jaz tje, da deneva na voz bolnega botra. Vi ga boste držal, da se ne prevrne, jaz pa prinesem studenčnice, morda se še osvesti; in po tem bodeva vozila polagoma in ga popeljeva domov. Ali morava mu odpeti suknjo, ker ga zelo stiska.“ In pognal je konja. Ali Andrej mu reče: „Ne takni se ga, bedak. Naj pogine le; ker mi je večkrat vsul ruscev za vrat.“

Potem se vsede smeje na voz ter veli sinu pognati.

Vojteh je umrl na onem polju, pod istimi vrbami, kjer se je večkrat začeljal z Andrejem prepir zaradi škode. Ali Bog ni prizanesel tudi srditemu Andreju onih pogostih preprirov in one zlobnosti, da ni odpustil niti umirajočemu Vojtehu, ampak se še le veselil njegove smrti in je hudobno zaničeval še umirajočega Vojteha. Mislil je, da ga nihče ne vidi; sin namreč ni videl tega, ker si je bil zakril oči s klobukom in se je solzil; ali videl je to sramoto Gospod Bog v nebu. Saj

ruskih) gospodarjev. Vsako očitno izkoriščanje bodi podvrženo isti kazni kakor tatvina ali sleparstvo. Da se ne bo godila krivicica ne delavcem ne gospodarjem, naj sodijo o tem posebna razsodišča.

S posebno skrbjo mora gledati vlada na združevanje delavskega ljudstva. Prepovedati mora predolgo delo, delo po noči, delo ob nedeljah in praznikih, delo v nezdravih prostorih, pretežno delo žensko in otroško. Vlada mora nastaviti posebne, od gospodarjev in delavcev neodvisne uradnike, ki bodo strogo pazili, ali se godi vse po pravici in po postavi.

Za bolne in onemogle, za ponesrečene in stare delavce je treba tako poskrbeti, da ne bodo ljudje trpeli kakor do zdaj.

Nadalje je dolžnost države, varovati in podpirati male posestnike kmetov, ker so ti stržen naroda. Narod, ki nima zdravega in dobro podstavljenega kmečkega stanu, je izgubljen, ker mora telesno propasti.

Ker je pa sploh rešitev delavskega ljudstva mogoča le po združenju veleštevilih a šibkih moči v združge, mora vlada podpirati zadržno organizacijo delavskih stanov.

Vprašal bo kdo: Kako naj vlada izpolni vse te lepe naloge in želje delavskega ljudstva? To ni nemogoče, zlasti tedaj ne, ako se vlade raznih držav dogovorijo med seboj. Dokler pa ne pride do tega dogovora, ne bi mogla vsaka vlada za se izpolniti vsega, n. pr. zatreti kapitalizma, ali vendar si tudi vsaka vlada za se upa veliko storiti, ako hoče. Treba nam je pa pred vsem razsvetljenih uradnikov, ki bodo umeeli velike naloge našega časa in ki bodo imeli tudi krepko voljo, potegniti se za pravice zatiranih in pozabljenih stanov, ne glede nato, kaj je gospodi prav ali črez voljo. To pa je toliko bolj nujno, ker se bodo množice, če bodo vlade to delo odkladale, navzele upornega duha in tedaj

On gleda na našo zemljo kakor skozi čisto okno, pa vidi, kaj dela vsak človek in to, kje se giblje kak črvič; kje raste najdrobnejša travica, in kam se dene, kadar zvene; pa vidi celo skozi vrh naše glave: kaj človek misli, in vidi v naše prsi: kaj ima kdo na srcu — ali dobroto ali srd, ali kak prikrit greh, ali kako dobro delo. In tudi sliši Gospod Bog vse; tedaj je slišal tudi besede, ki sta jih govorila Vojteh in Andrej med sabo ali za dobro ali za slabo; in vedel je vse, kaj sta kdaj storila, ali nalašč ali nehoté.

Andrej se je peljal še dosti veselo dalje. Ali poleg njegovega sina na vozu so plakali tedaj tudi angelji v nebesih, da morejo tako hudobno ravnati krščeni ljudje, (ki imajo posvečene cerkve in take nauke), kot je delal Andrej z umirajočim Vojtehom.

Toda Andrej ni pomislil tega; in tudi ni vedel, da je Gospod Bog v nebesih že pripravil tudi zanj kazen. In peljal se je na trg, da bi predal pa kupil, kar je bilo treba za dom. Na to je že hotel sestiti na voz, kar ga vpraša sin: „Ali ste pa kupil soli?“

„Res, to sem pa pozabil.“ In odšel je v mesto. Uprav je šel po nekem krčmškem prehodišču, pa kar na lepi cesti je padel na tla kakor je bil „dolg

pride mesto reforme — krvava revolucija, ki podere vse prestole in vlade. (Dalje pride.)

Deželni zbori.

Goriški.

Seja je bila v petek popoldne ob 5. uri. Prečita se zapisnik zadnje seje. Deželni glavar naznani, da so nekateri poslanci vložili nekatere predloge in interpelacije, katere pridejo na vrsto po dokončanem dnevnem redu.

Prva točka, načrt zakona, zadevajoč zgradbo in vzdrževanje dovoznih cest k železniškemu kolodvorom, se sprejme v drugem in tretjem branju.

Za tem pridejo na vrsto poročila peticijskega odseka o raznih prošnjah za podpore. Prošnja Franceta Srebrničča se odstopi deželnemu odboru, da jo reši v svojem področju;

županstvo v Doberdolu, ki prosi za odpis zaostalih obresti nekega posojila, se ta odpis dovoli s pogojem, če vplača v treh obrokih glavnico;

o prošnji Karola Fabijanija, preide se na dnevni red;

o prošnji podpornega društva slov. visokošolcev v Gradcu preide se na dnevni red;

prošnja Alojzija Savorgnani, krojača v Šempetru odstopi se dež. odboru;

istotako se odstopi dež. odboru prošnja Jakoba Velikonje, nadučitelja v pokoju za povišanje pokojnine z opombo da popraša dež. šolski svet za mnenje ter da stavi potem svoje predloge;

o prošnji podpornega društva slov. visokoš. v Pragi preide se na dnevni red;

prošnja Andreja Logarja, bivšega sluga pri dež. blagajni se odstopi dež. odboru;

Angeli vdovi Žepič se dovoli in sicer za dnjič podpora 200 K;

in širok“. Ležal je na sredi veže na judovskih smeteh, pa stokal in ječal. Ali nihče ga ni vprašal: „Kaj se Vam je primerilo?“ Dá, kakšen je celo branil in dejal: „No, zopet kak pijanec, opil se je in zdaj leži tu in stoka.“ — Nekdo je hotel zapeljati v vežo, in zavlekel ga pod žleb ter ga pustil ležečega v smeteh. Andrejev sin pa je čakal in čakal očeta, ali ni ga bilo od nikjer. Pusti torej voz ter gre iskat očeta po mestu; ali kdo je mogel vedeti, kje je; kdo je vedel, da so ga zavlekli pod žleb. In ubogi sin je hodil celo noč in plakal in iskal; in še le drugega jutra je dobil očeta na pol mrtvega. Dene ga na voz, postelje mnogo sena, sleče si kožuh ter ga dene pod očeta in odpne mu vso obleko, prinese mrzle vode, omije mu obraz in glavo, potem gre po zdravnika in nakupi razna zdravila. In ko mu je velel zdravnik domov peljati, sedel je ter je del očetoovo glavo na kolena in jo držal, da bi se preveč na tresla. Pokril je očeta in vozil prav polagoma; in plakal je tako zelo, da niti videl ni božjega sveta in ni vedel, da je že privozil do domače vasi. Vozil je po isti cesti, po kateri je vozil večeraj se zdravim očetom. Jedva je prišel pod vrbe, kjer je ležal prej umirajoči Vojteh in kjer mu oče

prošnja nadučitelja Franceta Kašce se vrne prosilcu z opombo da jo o prihodnjem zasedanju lahko ponovi;

o prošnji ranceta Mermolje, ki prosi za podporo, da bi mogel obiskovati kmetijsko šolo v Klosterneuburgu, preide se na dnevni red;

o prošnjah Ferdinanda Šekli in Josipa Žagarja, ki sta prosila podpore, ker jima je povodenj nekaj sveta odnesla, prestopi se na dnevni red, ker nima dežela zaloga za take namene;

peticijski odsek predlaga da se dovoli Mihajlu Štanta 50 K podpore, da bi poslal svojega bolnega sina četrtošolca v kopeli v Gradež; na predlog dr. Maranija se ta predlog ne sprejme, glasovali so proti njemu vsi Italijani. Učitelja Vinko Trobec v Pliskovici in Franc Vendramin v Dutovljah prosita podpore, da bi obiskovala neki nadaljevalni tečaj; ponovita lahko prošnji o prihodnjem zasedanju;

odbije se prošnja avskultanta Srečka Bizajla za podporo;

peticijski odsek predlaga podporo 100 K bolnemu absolviranemu gimnazijcu Medvešu, da bi zamogel podati se v kopelj v Gradežu; Lahi s Faiduttijem vred glasujejo proti in tako predlog pade;

prošnje za podporo slovenskim visokošolcem so se odložile za jedno prihodnjih sej;

prošnja Andreja Manfrede in drugov iz Kozmerice za priklopljenje k svetolucijski občini se odstopi deželnemu odboru v nadaljnje proučevanje in svoječasno poročanje;

istotako se je sklenilo o prošnji „Gospodarskega sveta“ v Svetem za ustanovitev samostojne krajne občine.

Dr. Faidutti je utemeljeval predlog, naj dež. zbor dovoli 30.000 Kron poškodovancem po toči v Furlaniji, naj dež. zbor pozove vlado, da hitro priskoči poškodovancem na pomoč. Predlagal je, da se v tem predlogu nujnim potom razpravlja in sklepa, ne da bi se ga odstopilo kakemu odseku.

Nujnosti sta se vprla dr. Tuma in dr. Gregorčič, ki pravi, da Italijani ne dovolje niti bornih 50 K. revnemu slov. dijaku, da bi šel v Gradež, a od Slovencev zahtevajo, da kar na vrat na nos glasujejo za 30.000 kron v korist prebivalcem italijanske narodnosti.

Vsled teh izjav je dr. Faidutti umaknil nujnost ter predlagal, da se zadeva odstopi finančnemu odseku, kar je bilo sprejeto.

Posl. Štrekelj je interpeliral radi volitve komenskega cestnega odbora. Dež. glavar mu je povedal, da temu cestnemu odboru potече doba šele to leto.

Isti poslanec je interpeliral radi brezobrestnih posojil, češ da ve iz zanesljivega vira, da prošnje leže nerešene pri deželnem odboru. Dež. glavar mu je povedal, da se zopet moti. Prošnje so rešene in so v Trstu pri namestništvu. Vladni zastopnik pa pove, da dotične prošnje ne tiče ne pri dež. odboru ne pri namestništvu, marveč, da so že davno rešene, in da so stranke obveščene, da pridejo k okr. glavarstvu podpisat dotične zadolžnice.

G. Štrekelj se je dvakrat vrezal. Nadalje je stavil predlog glede reguliranja Vipave. Slični predlog je stavil

ni hotel pomagati, tedaj vzdigne Andrej glavo in vsiklikne: Stoj sin, in pogledal je ostrašeno ono mesto, kjer je ležal umirajoči Vojteh in rekel je: „Tudi jaz moram umreti za kazen prav na tem mestu, kjer sem se toliko prepiral, toliko klet, toliko Boga žalil in umirajočega Vojteha zaničeval ter se mu posmehoval“. Ko je bil to izgovoril, padel je na seno in je umrl.

Strašno so plakali v Vojteho družini in tako tudi v Andrejevi hiši.

Vaščani pa so dejali: „Glejte, alini to očitna kazen božja? Kakor sta živela, tako sta umrla; kjer sta se prepirala, tam ju je zalotila smrt!“ In vsi so se užalili radi tega dogodka.

Drugega dne so nesli dve rakvi na pokopališče. Spremljal ju je tužni duhovnik; kajti zgodilo se je, kar je prej govoril obema prepirljivcema v življenju. Tudi grajščak je šel k pogrebu in mnogo ljudij. In vsi so bili žalostni, ker je Bog tako strašno kaznil prva dva gospodarja v vasi! Zvonovi so zvonili, in dve rakvi ste se pogreznila v temni grob, in dva prepirljivca v življenju sta ležala tiho na posvečenem pokopališču. Bog jima odpusti grehe!

že posl. Berbuč. Interpeliral je radi žrebcev plemenjakov v Kobaridu, radi nekega avskultanta, ter da bi se prejela v vladno režijsko cestu, ki drži od Rebka čez Komen v Nabrežino.

Dr. Tuma interpelira glede zdravniškega zakona ter stavi predlog glede druge poštne zveze med Bovcem in Trbižem

Posl. Jakončič stavi predlog glede uredbe občinskega reda in obč. volilnega reda ter glede ceste ob potoku Kozbanjšček ter glede obrambnih del pri hudourniku Idriji.

Mesto dr. Tuma je izvoljen kot član v pravni odsek dr. Treo.

Prihodnja seja jutre ob 5. uri.

Tržaški.

Isti je razpravljal o novi volilni reformi. Dotični načrt je izdelal žid Venezian. Ves ta načrt je naperjen proti Slovincem in hoče istim še bolj skrajšati volilno pravico. Izborno je govoril posl. dr. Gregorin v splošni in podrobni razpravi proti temu načrtu. Povedal jim je, da vlada tega načrta nikakor ne more predložiti v Najvišje potrjenje, ako se sprejme. Večina je načrt vsprejela v vseh treh branjih. — V tretji seji so sprejeli predlog za osnovo denarnega zavoda na zemljiško hipoteko.

Isterski.

Vladni zastopnik zahteva, da se v zapisnik zapiše, da je namestnik deželni zbor pozdravil tudi slovenski. — Italijanska večina se je premislila. Potrdili so namreč izvolitvi poslancev Spinčića in Mandiča. Ob tej priliki je govoril dr. Laginja o spremembi deželno zbornskega volilnega reda. Zahteva splošno, direktno in tajno volilno pravico.

V četrti seji govoril je posl. Mandič ter ostro sibal deželni kulturni svet, katerega predsednik je dež. glavar Campitelli. Med njegovim govorom nastal je krik na galeriji. Posl. dr. Dinko Trinajstič je okrcal dež. gospodarski svet na podlagi statistike in dejstev. Po njegovem govoru dal je predsednik galerijo izprazniti. Govoril je tudi prvič posl. župnik Andrijičič. Njegov govor je bil vprav izboren.

Politični pregled.

Kardinal Kopp in Poljaki.

Razni poljski listi poročajo, da je kardinal Kopp minole dni delil v Tešinu sv. birmo. V pondeljek po birmi je imel izpred altarja nemški nagovor do vernikov. Na povelje kardinalovo je moral potem eden duhovnikov ta nagovor prevesti tudi na poljski. Tu so začeli navzoči Nemci demonstrirati, na kar se je kardinal dvignil s prestola, stopil pred oltar in je odločno zavrnil razgrajanje, pozvavši jih, naj oni poljsko propoved poslušajo z isto mirnostjo, s katero je druga stranka poslušala nemško propoved. Kardinal je povdarjal, da v cerkvi imajo vsi enake pravice, kakor bi morali biti enakopravni tudi zunaj cerkve — kakor kristjani, ljudje in kakor državljani.

Kaj pada bodo kat. cerkvi sovražni ljudje še nadalje lagali, da je katoliška cerkev — sovražna Slovanom.

Mestne volitve v Rimu. — Zmagala je katoliška stranka z vsemi 17 kandidati. Poleg teh so prodrli zmerni liberalci. Propadli so ravno najbolj zagrizeni nasprotniki katoličanstva.

Trozveza, t. j. zveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, se je obnovila. Zato pa morajo davkoplačevalci skladati milijone za nove topove.

Car Nikolaj in dogodki v Rusiji. — Glasom poročil iz Petrograda se je ruski car Nikolaj sam odločil proučiti uzroke nemirov, ki se pojavljajo v zadnjem času pogostoma po širni ruski državi. Sklenil je poklicati pred se okoli 200 oseb iz najrazličnejših stanov in sicer vseučiliške profesorje, politične kaznjence, urednike in sotrudnike listov in sploh ljudi katere je policija označila sumljivim. Od teh ljudi hoče izvedeti car vse, kar daje vzrok nezadovoljnosti, ker mu je na tem ležeče da se v državo povrne mir. Ti poklicanci smejo pred carjem vse izpovedati, kar jih teži. Ruski ministri so odločno proti temu koraku, a carica podpira carjev namen.

Potovanje Italijanske kraljeve dvojice. — Poroča se, da obiščeta italijanski kralj in kraljica čez to leto Petrograd in Berlin, kjer bodeta gosta ruskega carja in nemškega cesarja. V Petrograd se podasta ta mesec, v Berlin pa meseca avgusta.

Razni listi izražajo svoje pomiselnice o tem, da italijanski kralj obišče Petrograd gredečo skozi Berlin, kjer se nič ne ustavi, pač pa se vrši obisk v Berlinu po z n e j e. Z ozirom na ravnokar sklenjeno trozvezo se zdi to raznim listom kakor neka uganjka. Tudi o tem razpravljajo listi, da italijanski kralj ne obišče Dunaja. To dejstvo pa je pojašnjeno s tem, ker obstoje med avstrijskim in italijanskim dvorom neke razmere, katerih rešitev bi bila pri Vatikanu. Sveta kurija stoji namreč na tem nepremakljivem stališču, da papež ne sprejme nobenega vladarja katoliške države, ako bi isti obiskal tudi italijanski kraljevi dvor v Rimu. Dasi je italijanskemu kraljevemu dvoru iz političnih ozirov veliko na tem ležeče, ako bi avstrijski cesar obiskal ital. kralja, vendar bi se tak obisk zamogel vršiti povsod drugod v Italiji, le v Rimu ne.

Dveletna vojaška služba na Francoskem. — Francoska vlada je predložila zbornici zakonski načrt, da se uvede dveletna vojaška služba. S tem odpade v Francoski armadi naenkrat 50.000 mož. Da se pokrije ta primanjkljaj, namerava vlada nadomestiti vsako leto 30.000 mož več v vojaški službi. Nadalje bo razne pomožne vojne oddelke, kakor gasilce, godce itd. pridrla aktivni armadi. Upejljava dveletne službe ne dela torej francoski vladi mnogo preglavic. Vojaški krogi pa so s to spremembo jako nezadovoljni. General Voisin je izjavil, da kdor glasuje za dveletno vojaško službo, da bo ta po njegovem mnenju glasoval za razkosanje Francije.

Stanje angleškega kralja Edvarda. — Poročila obolezni angleškega kralja se na splošno glasijo ugodno. Bolečine, ki jih je provzročila operacija slepega črevesa, ponehavajo in rana se čedalje bolj celi. Kralj po noči mirno spi, tekne mu jed in se zanima za vse javne dogodke, z jedno besedo: zdravniki so popolnoma zadovoljni z Edvardom VII. in ljudstvo, ki je skoro pozabilo žrtve južne Afrike, se zdaj le še živo zanima za kraljevo rano, za to skrbi tudi časopisje. Ako bode zdravje kraljevo se stalno tako obračalo na bolje, je trdno upanje, da se bode vršilo kronanje že prve dni v jeseni. Vendar govore listi da hoče kralj potem popolnoma opustiti misel na ves sijaj, marveč da hoče slaviti dan kronanja le v ožjem krogu znancev in prijateljev ter da bode imela slavnost bolj religiozen značaj.

Novice.

Konsekracija našega premilega knezonadškofa mons. Jordana bode v nedeljo 20. t. m. v tukajšni stolni cerkvi. Posvečevalec bode poreški škof mons. Flapp, asistenta pa knezoškof ljubljanski in škof krški. Konsekraciji bode sledila takoj intronizacija.

Imenovanje. — Dr. Karol Ozvald, dosedaj suplent na gimnaziji v Ptuju, imenovan je profesorjem na tukajšnji gimnaziji. Prof. dr. Ozvald pride na mesto pokojnega profesorja Krageljna. Iz Tešina pa pride na tuk. realko prof. dr. Alojzij Steiner.

Namestnik grof Goëss je obiskal minoli teden po toči močno poškodovane občine Romans, Versa, Medejo, Marijan in Krmin. Uvede se pomožna akcija s tem, da se da zaslužek z delom na uravnavi rek.

Č. g. dr. Jožef Pavlica odpotoval je v Innichen na Tirolsko, kjer se zdravi. Po trinajstih letih spoznali so šele dunajski zdravniki pravo njegovo bolezen. Gosp. dr. boleha na malariji. Upamo pa, da bode v gorskem zraku temeljito prezdravil. Bog daj!

Slovenski župljani na Placuti v Gorici se pritožujejo radi cerkvenega petja. Večkrat se zgodi, da k prvi sv. maši, ki je slovenska, ne pridejo ne organist ne pevci; marveč je vse tiho, kakor bi ne bila nedelja. Zakaj neki to? Pevovodja, g. Seghizi je Italijan, in pevci so vsi Italijani, nam nasprotni. Cerkev je natlačena vernega slovenskega ljudstva, a na koru vse tiho kakor ob delavnih. Slovenski župljani na Placuti nujno prosimo gosp. župniku Ziacha, da uredi vso zadevo ter tudi za nedeljsko zgodnjo sv. mašo oskrbi pevce in organista, da se ne bodo godile take nemarnosti. Slovenci moramo plačevati ravno take davke, kakor drugi, zato hočemo vsaj v cerkvi imeti pravico.

„Slovensko katoliško delavsko društvo“ bo imelo v nedeljo izreden občni zbor ob 3 $\frac{1}{2}$ pop. v društveni sobi. Na dnevdem redu bo volitev dveh odbornikov.

Zahvala. — Katoliško slov. delav. društvo v Gorici se zahvaljuje preč. g. župniku Ivanu Kokošar, da mu je dovolil v cerkvi sv. Ivana na slovesen način praznovati spomin sv. bratov Cirila in Metoda, in č. g. kaplanu Alojziju Kovačič za slovesno sv. mašo in krasni govor. Nadalje se zahvaljuje g. pevovodju Emilu Komel in vsem vrlim gg. pevkom.

Udeležba je bila velika. Udeležili so se slovesnosti vsi naši društveniki in številno slovenskega ljudstva, ki je cerkev napolnilo. Tako lepih slovesnosti si želimo tudi prihodnjic.

Na gorliški gimnaziji je dobilo odliko 45 dijakov, 341 ima prvi red, 9 ponavljavni izpit, 60 drugi red, 28 tretji red. Slovencev je bilo 240, Italijanov 201, Nemcev 42, Hrvat 1.

Zrelostni izpit končali so v torek. Trije so napravili z odliko, 16 jih je dobilo prvi red, 6 smejo ponavljati čez dva meseca izpit iz enega predmeta.

Izid mature na c. kr. ženskem učiteljskem v Gorici. — Zrelostni izpit je do sedaj delalo 37 Slovenk, izmed katerih so vse usposobljene in sicer Erzen Ljudmila, Fux Silvija, Gerdol Kristiana, Juvančič Olga, Lapajne Marija, Simčič Ivanka in Vidmar Gabrijela z odliko s slovenskim in nemškim jezikom, potem Tirlik Ema z odliko s slovenskim in brez odlike z nemškim učnim jezikom, dalje Havel Štefanija z odliko s slovenskim učnim jezikom. — Brez odlike so usposobljene Gašperin Minka, Hrovat Franciška, Jebačin Roza, Kokalj Štefanija, Komotar Amalija, Lapajne Davorina, Lazar Milena, Lecker Matilda, Ličar Franciška, Posega Marija in Rosenberger Alojzija s slovenskim in nemškim učnim jezikom ter Barle Marija, Besednjak Antonija, Blažica Ernesta, Blažič Marija, Cink Alojzija, Komel Ana, Kovačič Marija, Lorencuti Pavlina, Marinšek Štefanija, Martelanc Amalija, Martelanc Marija, Sedej Josipina, Šavli Eleonora, Širca Gizela, Štrošar Ljudmila, Valenčič Katarina in Šustersič Angela s slovenskim učnim jezikom. — Izpit za otroške vrste so naredile Blažica Ernesta, Blažič Marija, Havel Štefanija, Marinšek Štefanija, Sedej Josipina, Simčič Ivanka in Šavli Eleonora.

Sklep šolskega leta na zavodih „Šolskega Doma“. — Osmo šolsko leto moške obrtno-nadaljevalne šole sklene se 13. julija 1902. ob 9. uri dopoldne. Izdelki učencev bodo razstavljeni v risarski dvorani I. nadstr. istega dne in naslednje dni od 9. do 12. in od 4. do 6. ure. Ob istem času bodo razstavljeni izdelki in risarje učenc strokovnih šol, t. j. šole umetnega vezanja in belega šivanja, šole krojenja in šivanja oblek, pripravljavnice za izobraževališča in šestrazredne ljudske šole v 4 dvorinah II. nadstropja. Slavno občinstvo, katero se zanima za te šole in njih napredek, je uljudno vabljeno, da si ogleda navedeno razstavo.

Vodstvu obrtno-nadaljevalnih in strokovnih šol ter ljudske šole.

Šolsko leto ljudske šole „Šolskega doma“ kakor tudi strokovnih šol in obeh pripravljavnic sklene se dne 12. julija 1902. s sveto mašo, ki se bode brala v cerkvi sv. Ignacija ob 8. uri dopoldne. Pri tej maši pele bodo gojenke višjih razredov.

Veselica „Šolskega Doma“. — Kakor druga leta napravile bodo gojenke zavodov „Šolskega Doma“ tudi letos v soboto ob 5. uri pop. na dvorišču veselico s sledečim vspešdom: „Odpustljive zvižgane“, veseloigra v enem dejanju. Petje: „Želje Slovenca na ptujem“, dvoglasno; „Zvonček“, enoglasno; „Na ptujih tleh“, dvoglasno; „Večerna pesem“, četeroglasno; Deklamacije: S. Gregorčič: „Rabeljsko jezero“. S. Gregorčič: „Veseli pastir“. S. Gregorčič: „Naš narodni dom“. Aškerc: „Iškarjot“. „Otrok in rožice, dvogovor“.

Knezonadškofijsko deško semenišče. — V začetku letošnjega šolskega leta je šlo malo semenišče 74 gojenec, 45 Slovencev in 29 Italijanov. Od teh je uživalo 24 Verdenbergerjevo ustanovo, 3 privatno ustanovo, 5 jih je pla-

čevalo mesečno po 4—15 fl., 42 pa jih je vzdrževalo semenišče brezplačno.

Tekom leta so izstopili 3, koje pa so nadomestili trije novi, tako da jih je ostalo koncem leta 74.

Konecletni vspeh gledé obiskovanja c. kr. gimnazija je bil sledeči: 15 jih je dobilo izpričevalo z odliko, 57 prvi red, 2 sta padla.

Za Alojzjevščice. — A. P. 20 K, g. Jož. Mužina, c. kr. nadčuvaj v Gra-dišči, 10 K.

Bog stotero povrnil

„Centralna posojilnica“ v Gorici je imela v prvem polletju letošnjega leta prometa K 868.808.— Hranilnih vlog se je v tem času vložilo za K 184.113.—, dvignilo pa za K 47.492.—, tako da znaša stanje hranilnih vlog koncem meseca junija K 514.629, dočim je znašal koncem lanskega leta K 378.008. Posojil se je dalo v prvem polletju za K 116.140.—, vrnilo pa za K 13.538.—, stanje posojil koncem junija je torej K 521.414.—. V tekočem računu z združenimi goriškimi posojilnicami je bilo prometa K 495.663. Te številke mislimo, da zadostno dokazujejo kako ta zavod lepo napreduje!

Kuhinjska šola v „Šolskem Domu“. — Vrla gospodična Marija Grebenc je otvorila v pondeljek kuhinjsko šolo v „Šolskem Domu“ nad „Narodno tiskarno“. Š šola je združena prostorna in prijetna obednica, ki je vsem pristopna. Že prvi dan se je zbralo k obedu in večerji lepo omizje same odlične gospode iz Gorice. Postrežba je izborna. Toči se izvrstno belo in črno vino, pivo itd. Priporočamo novo kuhinjsko šolo v prvi vrsti onim č. gospodom, ki lahko redno zahajajo h kosilu in večerji, pa tudi drugim gostom duhovskega in svetnega stanu, kateri prihajajo z dežele v Gorico.

Grozna nesreča na južnem kolodvoru. — Na južnem kolodvoru delajo na pomnoženju tirov v svrhu spojitve Vipavske železnice z južnim kolodvorom. Med delavci se je nahajal tudi neki Matija Pavšič iz Zamedveje v kanalskem okraju s svojima dvema sinovoma. V soboto zjutraj se je Matija Pavšič nekoliko oddaljil od ostalih delavcev ter odšel proti tiru, po katerem je ravno takrat, ob 8.46 zjutraj, pridrdral mešani vlak iz Trsta. Prišlo je tako naglo da možu ni bilo več mogoče ognjiti se; Lokomotiva ga je zgrabila za obleko ter vrgla v jeden vagon stoječ na bližnjem tiru; od tu pa je ubogi Pavšič odletel ter padel nazaj pod vlak, ki mu je popolnoma glavo odtrgal. Prenesli so mrtvega v mrtvaško kapelo na Štandrežkem pokopališču.

Farizejsko zgražanje. — „Soča“ se silno zgraža nad nastopom kat. narodnih poslancev v kranjskem deželnem zboru. Posebno se zaganja v dr. Šusteršiča, ker je par krepkih, a zasluženih psovok zalučal liberalcem v obraz. In vendar se toliko psovok in še mnogo hujskih, kolikor jih je dal dr. Šusteršič, dobi v vsaki številki „Soča“. Lastnik šimpfleksikona je zdaj spoznal, da je to grdo. A poboljšal se gotovo ne bo. Zato naj tako farizejsko ne zavija oči.

Svinjarije iz krogov liberalne stranke je začel razkrivati „Rdeči prapor“. Liberalci v „Narodu“ priznavajo, da je v njihovi stranki mnogo gnjilega, da je pa vendar le — b a r a b s t v o, če se to razkriva. Sedaj je tako razkrivanje liberalcev barabstvo, a če to delata „Narod“ in „Soča“ se pa imenuje „Tutti“ frutti“. Patento na barabstvo naj si le imenovana lista ohranita!

Radi učitelja Blaža Sedevečiča nam „Soča“ zaluča v obraz lopovščino. Toda le počasi gospoda. O dotični zadevi smo slišali že popreje, a molčali. Ko pa nam je neki posestnik z Vogerskega prinesel dopis, katerega je sam spisal, smo istega objavili. Z g. župnikom pred objavljenjem o tej stvari nismo govorili, niti nam je on pisal. O zadevi se bode govorilo na pristojnem mestu. In ako se tam dokaže, da se je krivica godila vogerskemu učitelju, jo bodedo rade volje preklicali.

„Soča“ in resnica. — Pod naslovom „Iz Čepovana“ pisala je „Soča“ o pridigi na sv. Ivan. Dopis je pisal sam lastnik „Šimpfleksikona“ v Gorici po ustnem sporočilu, kar dokazujejo psovke v sestavku. In kako malo resnice je v vsem dopisu! Pater v celi svoji pridigi ni rabil besede „naprednjak“. Besedi: „Ako je krmar ali kupec naprednjak, ne knjemu v hišo!“ ni govoril in „k bojkotu med

seboj“ nikogar ni pozival. Da bodo obdinske volitve v Čepovanu letos, to je zvedel teden po sv. Ivanu, ko se ga je opozorilo na napad v „Soči“. Govoril je le, kako treba vero kazati tudi v javnosti in naštel slučaje, v katerih so možje po vesti dolžni pokazati krščansko srčnost v kljub pritisku verskih nasprotnikov. Poročajte le tisto, kar je pater govoril, pa ne bote našli nikake zlorabe prižnice.

V tem slučaju pa moramo tako poročanje imenovati liberalno lopovščino proti Frančiškonom.

Dva shoda v Ljubljani. — Liberalci so sklicali protestni shod, na katerem so se jezili nad temi preklicanimi klerikalci. Zbobnali so z dežele, posebno iz Ljubljane vse kar leze in kar gre. Bilo jih je do 900, med njimi kakih 200 demokratov. Govorili so Hribar, Tavčar, ki je pokazal, da je še vedno neprekosljivi mojster v psovanju, Ferjančič, Grasselli in dr. Triller. Nazadnje pa je vse skupaj ožehtal soc. demokrat Linhart.

„Narodni dom“ so stražili policaji, pripravljeno je bilo celo vojaštvo. Isti dan so sklicali javen shod kršč. socialni delavci. Okoli 700 navzočih izreklo se je za občno volilno pravico in izreklo zahvalo dr. Šusteršiču. Po shodu so šli pred „Narodni dom“, kjer so hoteli se udeležiti liberalnega shoda. Ponagajali so nekoliko liberalcem, potem pa šli svojo ljubezen pokazat baronu Heinu.

Kat. narodna stranka na Kranjskem je priredila v nedeljo javne shode v Ribnici, Polju, Naklem in Polšniku nad Zagorjem. Ljudstvo se oglašja, a liberalce je strah.

Umrli je Anton Kocjančič, nadzornik v podgorski papirnici, naročnik našega lista in zvest ud kat. del. društva. Počivaj v miru.

Vkradeno tele. — Te dni je pripeljal g. Stefan Šuligoj posestnik v Čepovanu, tele v Gorico, katero je predno je je odvedel na trg na prodaj, spravil v hlevu pri Rajhu. A ko je hotel tele gnati na trg, ni ga bilo več v hlevu. V pondeljek po noči pa je zasačil redar Kumar tatu v osebi 17 letnega kovaškega pomočnika E. Gregoricha. Ta je namreč vkradeno tele zaklal, od istega zase porabil 6 kilogramov, ostalo teletino pa je prodal raznim krmarjem ki bodo imeli zaradi tega še sitnosti.

V Sočo s pevmskega mosta je hotel skočiti in sicer v noči od četrta na petek ob 2½ uri 30 letni delavec Martin Valentinčič iz Deskel. Zabrana sta mu to nočna stražnika pri mostu Boškin in Figl iz Pevme. Nesrečneža so pripeljali v bolnišnico. Uzrok poskušnemu samomoru je neznan.

Varstveni predpis glede kuge. — Ker so se v Carigradu zopet ponovili nekateri slučajji kuge, pozivlje tuk. magistrat vse gostilničarje in druge ljudi ki dajajo prenočišča, da naznanijo koj policijski oblasti vsakega ki bi prišel iz Carigrada v Gorico. Isto se priporoča tudi vsem drugim privatnim strankam v mestu. Kajti neobhodno potrebno je da se take osebe nekaj časa zdravniško nadzorujejo.

Lep izgled bratovske ljubezni. — Iz Kanala pišejo „Edinosti“. Brata V. in G. Fabjan iz Bat naselila sta se pred kakim 20 leti v Trstu kakor navadna pekovska učenca. S pridnostjo in varčnostjo pridobila sta si toliko, da sta sedaj oba samostojna gospodarja. V vsem tem času pa ju ni okužila tržaška italijanska psevdokultura, marveč ostala sta vedno ista, ker vedno še ljubita svojo domovno občino, svojo domačo družino in svoj slovenski rod.

To lepo ljubezen sta pred kratkim prav lepo v dejanji skazala. Ko sta namreč izvedela, da se bratu na domu — Kapču — in zunaj hiše poročenima sestrama v denarnem oziru slabo godi, prišla sta domov ter sta vsem ves dolg poplačala v znesku več tisoč goldinarjev, in vrhu tega sta še oporočeni bratovi hčeri naložila v posojilnici lepo doto. — Vsa čast jima! Naj bi dobila mnogo posnemovalcev!

Izjava. — Podpisani Janez Kobal iz Šebrelj št. 77. javno preklíčem razaljive neresnične besede, katere sem vpil sredi vasi na večer 24. junija na osebo organista Janeza Lapanje iz Šebrelj št. 67, da sta on in Juri Lapanja kot voditelj županstva pod isto št. osleparila tukajšnjo občino v minulem letu za 700 kron. Dalje preklíčujem vse kar sem govoril razaljivega o Andreju Lapanju št. 67 in izjavljam da je neresnično, kar sem

sploh govoril o slepariji v imenovani hiši. —

V Šebreljah, dne 6. julija 1902.
Janez Kobal.

Iz Brd nam pišejo: Sadje ima do zdaj lepo kupčijo; mnogim je doneslo dohodkov, kakor trgateg. Cene so bile visoke, ker so kupci iz daljnih krajev z blagom bili zadovoljni. Ni toraj opuščati nam sadjereje!

Ogenj. — V soboto po noči je zgorela hiša Marije vdove Gergetel v Doberdolu. Škoda znaša 1600 kron.

Oškodovanka je bila zavarovana.

Iz Ročinja nam pišejo: Tudi v Ročinju ni več narodno-napredno stranke, ampak samo napredna. Zadnjič je „Pr. L.“ poročal, da so godci godli le po nemškem taktu. Danes pa Vam sporočim, kako napredno se je glasil napis nad vhodom na plesišče. Bilo je zapisano: „Živela napredna! — Fantič ne pozabi mi več narodno-napredne, ampak samo napredna stranka. Narodnost so vrgli ti pudelčarji pod klop, kakor dr. Tuma. Zvečer pa je prišlo do prepira, in naprednjaki so se valili po tleh kakor meloni. Živela ročinjska naprednost!

Popotnik.

Potres. — Iz Podmelca z dne 7. julija nam pišejo: Danes ob 5. zjutraj čutili smo tu kratek pa močan potresni sunek. Stojč ob oknu, čujem in skoro pod nogami čutilim potres naznanjajoče od severa dohajajoče bobnenje, kojemu je naglo sledil kratek pa močan vertikalni sunek, ki je odmeval po hiši. Pred potresom je bila tišina, po njem pa „pohihnil je močan veter“, ki je pa kmalu potihnil. — Soseda mi je rekla, da sta se med sunkom oba konja v hlevu plašna proti njej obrnila.

Vabilo k izvanrednemu občnemu zboru tolminske hranilnice in posojilnice registrovane zadruga z neomejeno zavezo v Tolminu na 14. dne t. m. ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih v smislu § 35 zadrughih pravil z nastopnim dnevnim redom: Volitev v popolnitev nadzorništva. Načelnništvo.

Nesreča pri streljanju. — Na predvečer sv. Ivana so streljali v Plužnah pri Otaležu mladi fantje z možnarji. Pri streljanju se jim je užgal smodnik ter osmodil vseh pet fantov. Jeden izmed njih je umrl vsled opeklin, drugi je pa v smrtni nevarnosti.

Iz Pliskovice. — Dne 4. t. m. smo v drugo stali pred c. kr. sodiščem v Komnu na obravnavi radi slavloloka, katerega smo postavili za nedeljo dne 11. maja t. l. v čast blagoslavljanju novega kipa Matere Božje. Obravnava je izpadla prav dobro. C. kr. g. sodnik nam je prečital natančno obtožbo, s katero smo bili obtoženi, a prepričali smo se, da obtožba mrgoli samih laži našega naprednega župana Bandelja. Mi smo bili pripravljeni pred sodnikom s prisego kazati vse neresničnosti županove obtožbe, zato nas je sodnik vse oprostil. Naznanil nam je, da v treh dneh imamo čas talžbeno postopati proti županu radi razzaljenja naše časti in radi stroškov, ki nam jih je provzročil. In tako smo tudi naredili. Takoj po obravnavi smo h c. kr. komenskemu gosp. notarju in vložili smo tožbo proti našemu naprednemu županu. Sedaj se bode pokazalo, kaj je laž in kaj je resnica. Mogoče da se ravno o tej priliki vrečniči stari pregovor ki pravi, da kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Za sedaj naj to zadostuje. O nadaljni obravnavi Vam bomo že poročali.

Delavsko gibanje v Trstu. — Štrajkati so pričeli vsi vozniki s konji, ker jim podjetniki nočejo zvišati plačil. Posredovali so tudi trgovci, da bi se štrajk preprečil, ali vsled trdovratnosti podjetnikov voznikov so ta posredovanja ostala brezvspešna. — Delavci v tovarni linolen so zahtevali povišanje plač in znižanje delavnega časa. Vodstvo jim je odgovorilo, da ne more delavcem ustreči in da v slučaju štrajka tovarno zapre. — Šivilje so tudi zborovale ter zahtevale povišanje zaslužka. Govorili so jim le moški agitatorji.

Tržaške stranke. — V Trstu je začel izhajati nov list „Una franca parola“. List je glasilo bivšega župana Dompierija, in biča ostro sedanje judovsko mestno gospodarstvo.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu je imel nedavno svoj občni zbor. Iz tajničinega poročila posnemamo, da je od ustanovitve zavoda, to je od oktobra

1898, pa do konca leta 1901 bilo sprejetih v zavod 1783 deklet. Lani je bilo sprejetih v zavod 259 Kranjc, 226 Primork, 128 Štajark, 62 Korošic, in 62 drugih Slovan. Te številke so jasen dokaz, da zavod napreduje in da se dekleta same zavedajo dobrot istega.

Škropite v drugič! — Letos je vreme peronospori prav ugodno. Bolezen se širi prav hitro. Kdor ni še škropil v drugič, naj to delo brzo opravi! Drugo škropljenje mora se vršiti brž po cvetu.

Napoleon veliki — antisemit. — Slavni vojskovodja francoski cesar Napoleon I. izjavil se je c židih 1806 v državnem svetu sledeče: Francoska vlada na nikakoršen način ne more dopustiti, da se bi židje kar popolnoma dveh dežel polastili (Alzacija in Lotarinsko). Žid se mora smatrati kot poseben narod, ne za versko ločino. Sramota bi bila za francosko ljudstvo, če bi prišlo pod oblast najnižjega naroda; židje so že posestniki več vasij. Židje so roparski vitezi sedanjega časa in za to se mora proti njim iz državnih koristij nastopiti. Nevarno bi bilo dati židom na Francoskem pri vladi vpliv, žid ne pozna domoljubja. Najbolje bi bilo prepovedati židom vsako kupčijo, ker jo osramote z oderuštvo. Židje so že o Mojzesovih časih bili oderuhi in zatiralci drugih narodnostij, med tem ko je med kristjani le malo oderuhov. S filozofijo se žid ne spreobrne, židom se mora prepovedati kupčija, ker jo osramote s svojim oderuštvo. V svojih spominih pisal je v pregnanstvu na sv. Heleni o židih sledeče: Židje zalagali so z živežem moje armade in za to sem jih hotel politiško osvoboditi. Toda židje niso za družega dobri kakor odirati ljudi in vsled tega bil sem prisiljen proti njihovemu oderuštvu izdati postave in lorenski kmetje so mi za te postave bili hvaležni.

Levinjo operiral na očeh je dr. Pirelli v Reggio na Laškem. Levinja „Lea“ zbolela je na očeh in pokazalo se je, da oslepi, če ne bo operirana. V menažeriji Bianco so „Leo“ postreščeki v njeni kletki z vrvmi in jermenii zvezali. Ko je bila levinja dobro zvezana, stopil je zdravnik v kletko in izvršil operacijo. Levinja je grozno rjovela vsled bolečin. Vkljub temu, da je bila dobro zvezana, držalo jo je 20 postrežnikov. Po izvršeni operaciji zapusti dr. Pirelli kletko. „Leo“ so oprostili. Levinja je skakala besno po kletki in se zaletavala proti zdravniku, ki jo je stoječ pred kletko opazoval. Toda kmalu je „brihtna“ levinja sprevidela, da vsled operacije dobro vidi, umirila se je in pričela operaterju — roke lizati.

Najdražjo smodko na svetu more pokazati sluga varšavske banke, ki je nesel 68.000 kron v carsko banko. Medpotoma se mu pridruži nepoznat, fino oblečen gospod in ga prosi, da mu pokaže pot do carske banke, kjer da ima vzdigniti veliko svoto denarja. Sluga, ne sluteč zlega, odgovori mu, da gre tja i on, pa da gresta skupno pot. Neznane se mu zahvali za prijaznost ter mu ponudi smodko. Sluga jo zapali, a kmalu se ga polasti trd spanec in pade v naročje spremljevalca. Ko se prebudi, ni bilo nikjer denarja. Ali ni ona smodka najdražja na svetu?

Pogreb milijonarjev. — V Parizu umrli milijonar Gallien je zapustil francoski državi 10 milijonov frankov. V svoji oporoki je določil, da mora imeti pogreb petega razreda, to je pogreb, kakoršnega dobe najrevnejši. V leseni, neolepšani krsti so ga prenesli k večnemu počitku.

Žena in krava. — Nekemu Rumunu je umrla žena, s katero je dolgo let srečno živel. Bil je nekaj časa žalosten, a jo je kmalu pozabil. Ne dolgo potem mu zbolila krava, dobra molzna krava zbolila in nazadnje tudi pogine. A sedaj je Rumunec žaloval, jokal, krave ni mogel pozabiti. Zato ga je pop nekega dne poklical k sebi in mu rekel: „Ali se ne sramuješ, ženo ki ti je bila celo življenje dobra in pridna, si kmalu pozabil, a za kravo tarnaš in jadikuješ brez konca in kraja!“ — Kako ne bi jokal in žaloval! Od smrti moje žene je prišlo že majmanj sedem ljudi ponujat svoje hčere ali sorodnice za ženo, ali misliš, da mi je le jeden ponudil kravo?

Petelin — pijanec. — Petrograjski časniki poročajo, da ima lastnik nekega hotela v Hingenbergu v Livlandiji petelina, ki je — notoričen pijanec. Ta petelin posrkava z največjo neumornostjo ostanke pive, katere so pustili gosti, in to toliko časa, da se popolno upijani. Ko ga ima pod kapo, postane razposajen, se vleže in začne spat. Ko prespi mačka gre zopet pit.

Za kratek čas.

Majhen otrok. — Dijak: „Tovariši, danes je bil sodni eksekutor Zanke pri meni. Mož se mi vidi, kakor kak majhen otrok.“

Vsi: „Kako to?“

„Dijak: „Vse, kar vidi, hoče imeti.“

Vesela prihodnost. — Neka nevesta je svojega ženina vsega obgodrnjala in ga s tem že silno jezila. Konečno ves razdražen zavpije nad njo: „Če takoj ne ponehaš s tvojim godrnjanjem, te tako preklestim, da boš mislila, da si že oženjena.“

Iz čifutarije. — V neko judovsko hišo je strela udarila in vžgala vkljub strelovodu. Žid pa je stokal: „Au! Au! Saj nisem vedel, da je strela judovske vrste. Hotel sem strela oslepariti in sem vzkazal strelovodu le z rumeno barvo porjaviti mesto pozlatiti.“

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici
odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja
jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlinjo
izvršuje naročila vsakovrstnega peciva,
tudi najfinejšega, za nove maše in godove,
kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodarov naročnikov. —
Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Anton For,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Naznanilo!
v tvornici piva
I. Goriup v Gorici
na Tržaški cesti (Via Trieste)
se prodaja
ječmenove tropine za
živinsko krmo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je v ulici sv. Antona št. 1 pred kratkim odprl

kleparsko delavnico.

Ima zalogo pohišne in vrtno posode itd. Sprejema v to stroko spadajoče delo tudi na deželi pod jako ugodnimi pogoji. Se priporoča p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila udani

Karol Čufer,
kleparski mojster.

Naznanilo.

Podpisane večletni hotelier v Pulju, naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril svojo, po najnovejših zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“

na Travniku. V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gospodarov ni prejel naznanila, katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprost.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema **hranilne vloge**, katere obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % polmesečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %. Sprejema **člane** z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Olvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob pondeljkih in četrtekih tudi popoldne od 2—4 v ulici Veturini 9.

Največja trgovina krojnega blaga „Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica št. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajc, bombaževine, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa ž. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,

Via Ponte Isonzo št. 6.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,
prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopic za telovadce, krasnih kravati v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalov, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Najboljša krma za živino
je

KOKOVA ZMES

katera se sedaj rabi kot hrana za živino in zlasti za isto, ki daje mleko, potrjeno od

prof. dr. Pott-a
v Monakovem (Ba rsko).
Dobiva se na prodaj edino pri trgovcu

Josipu Komelu,
ulica proti Soškemu mostu št. 67 (prej K. Sirk) in podružnici v Stolni ulici št. 4.

Uzorec z navodili se razpošiljajo brezplačno.

Najboljše stiskalnice

za vino in za oljke so naše stiskalnice „HERKULES“, najnovejšega in izvrstnega sestava s strojem za dvostruki in trajni pritisk; zajamčena največja uporabnost, večja od vseh drugih stiskalnic.

Najbolje samodelujoče škropilnice za trte patentirane

„SYPHONIA“

katere delujejo same, ne da jih je treba goniti.

Mlini za grozdje, sadje in oljke. Robkalnice z mastilom za grozdje. Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja, kakor tudi za vse pridelke rastlinske, živinske in rudne. **Stiskalnice** za seno, slamo itd. na roko. **Mlatilnice** za pšenico, **čistilnice**, **rešetalnice**, **mečkalnice** za krmo, ročni **mlini** za žito v raznih velikostih in vsi drugi gospodarski stroji. — Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovejšega, izbornega, istinitnega pripoznana najboljšega in odlikovanega sestava

PH. MAYFARTH in dr.

tvornice gospodarskih in vinarskih strojev
na Dunaju, II, Taborstrasse št. 71.

odlikovani v vseh državah sveta z 490 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami. Histrovani ceniki z mnogimi pohvalnimi pismi franko. — Razprodajalci se iščejo povsod, kjer še nismo zastopani. — Čuvaj se ponarejanja.

Domača trdka, ustanovljena l. 1806.

Tvorniška zaloga usnja

Tvornica nadplato (večkrat odlikovana)

Glavna zaloga voščila (biksa) v korist

družbi sv. Cirila in Metoda

Izdelovalnica jermenov za stroje, bičev itd.

Prave ruske galoše

J. DRUFOVKA — GORICA,

glavna zaloga: Gosposka ulica št. 3

Podružnice:

Gorica, Raštel 3

Komen

Sežana

***** Telefon št. 62 *****